

תוכנית ההשכלה בשב"ס

יחידת הוראה
עברית כשפה שנייה | המשפחה שלי

תוכן עניינים

3

הקדמה למורה

---

4 - 5

רמת מתחילים א'

---

6 - 10

דפי עבודה

---

11 - 12

רמת מתחילים ב'

---

13 - 14

דפי עבודה

הקדמה למורה

עיסוק בנושא המשפחה מהווה שער חשוב לפיתוח כישורי השפה. השיעורים ביחידה זו מקנים אוצר מילים שימושי, מחזקים את מיומנויות הקריאה והכתיבה ברמה הבסיסית ומשלבים תרגול לשוני, תוך שמירה על קשב ועל עידוד עניין מצד הלומדים.

מטרות כלליות של היחידה

- רכישת אוצר מילים בסיסי בנושא משפחה.
- חיזוק מיומנויות הקריאה והכתיבה.
- הבנת משפטים פשוטים המתארים בני משפחה.
- חיבור הולם של תארים והתאמתם לשמות עצם.

עקרונות פדגוגיים

- התאמת התכנים לעולמם של מבוגרים, הרוכשים את השפה העברית כשפה שנייה.
- הכרת אוצר מילים חדש ע"י שימוש באמצעים חזותיים ובמתודות משחקיות.
- טיפוח תחושת המסוגלות של הלומדים ויצירת חוויית הצלחה ברכישת השפה.

רמת מתחילים א' | המשפחה שלי

נושא | הכרת האותיות ט' - ס' ומושגי משפחה בסיסיים.

משך | 60 דק'

מטרות השיעור |

- זיהוי, קריאה וכתובה של האותיות ט' - ס'.
- הכרת מילים בסיסיות הקשורות למשפחה.

ציוד נדרש |

1. כרטיסיות אותיות ומילים.
2. כרטיסיות תמונה.
3. לוח וטוש.
4. דפי עבודה.

שלבי השיעור

פתיחה | (15 דק')

פנה אל המשתתפים: "היום נלמד כיצד כותבים את האותיות ט'-ס'. כמו כן, נכיר אוצר מילים בסיסי העוסק במשפחה".

חלק ללומדים תמונות המתארות את כל אחד ממרכיבי המשפחה. בצד של התמונות יש סימנים שיכולים לעזור לפענח מי נמצא בכל תמונה. לכל לומד יש דף, אך העבודה על הדף היא כיתתית לפי ההדרכה של המנחה.

לפניכם שש תמונות. בכל תמונה, מוצגת דמות משפחתית אחרת.

בצידי הדף מופיעה רשימת הדמויות. התבוננו היטב בתמונות וכן עיינו בסמלים המצורפים ליד כל דמות. התאימו כל סמל לדמות המתאימה. לאחר מכן, כתבו את שם הדמות מתחת לתמונה במקום המיועד לכך".

טיפ למנחה | במהלך הפעילות, עודד את המשתתפים לנסות לקרוא בקול, כמיטב יכולתם.

רמת מתחילים א' | המשפחה שלי

היכרות עם האותיות ט' - ס' (10 דק')

1. **הצג** כל אחד מכרטיסי האותיות והתמונות.
2. **אמור** את שם האות (למשל: ס').
3. **בקש** מהלומדים לחזור אחריו.
4. **אמור** את המילה הנלווית לאות (למשל: ספר).
5. **בצע** פעולה זו עם יתר האותיות.

דף עבודה (20 דק')

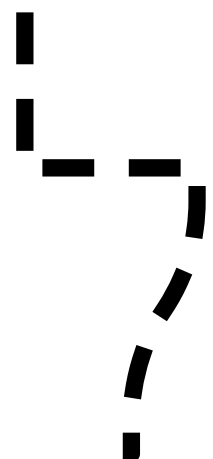
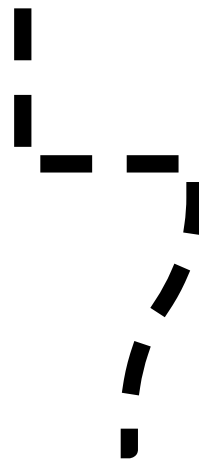
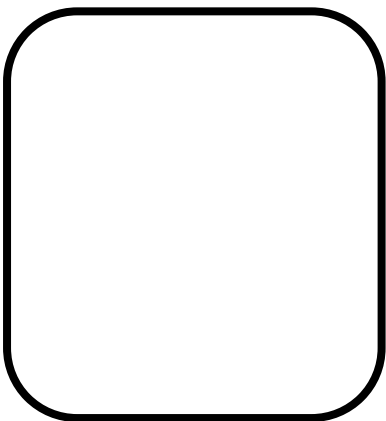
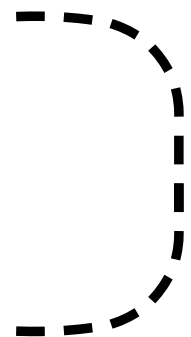
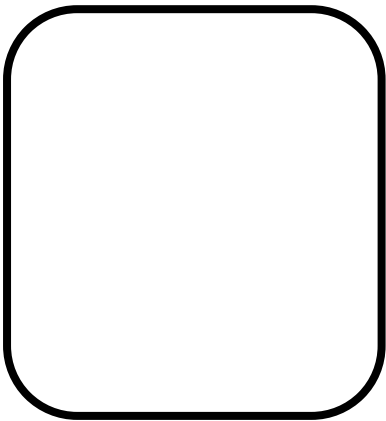
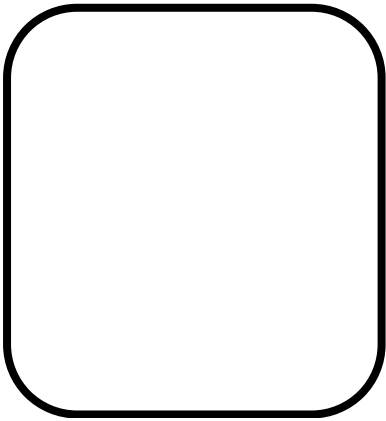
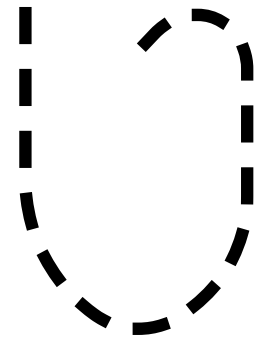
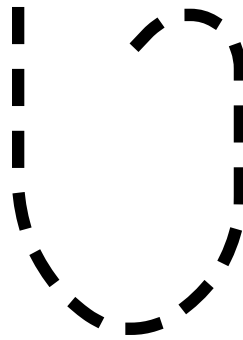
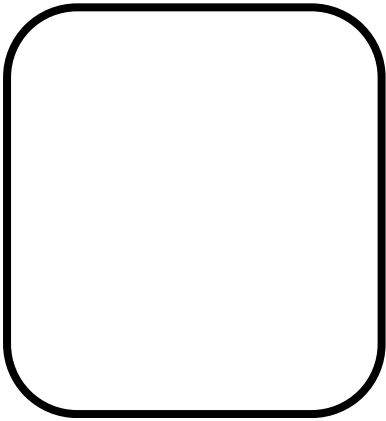
חלק ללומדים את דף העבודה. **הסבר** להם מה עליהם לעשות: "בחלק א' מתחו קו בין האות לבין הציור שמתחיל באותה האות. בחלק ב' השלימו את האות החסרה במילה ובחלק וכן השלימו את כתיבת המילים על פי הקווים. בחלק האחרון עליכם לזהות מי בתמונה ולהעתיק ליד כל תמונה את המילה הנכונה. תוכלו להיעזר במחסן המילים. בהצלחה!"

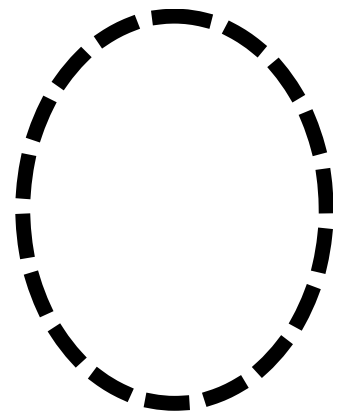
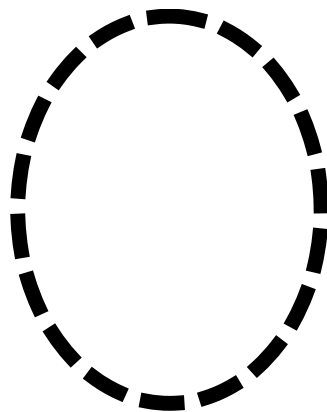
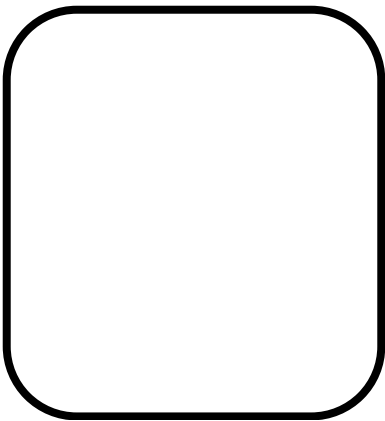
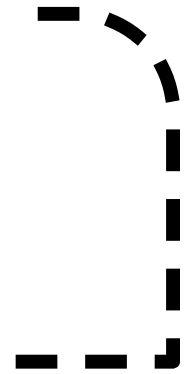
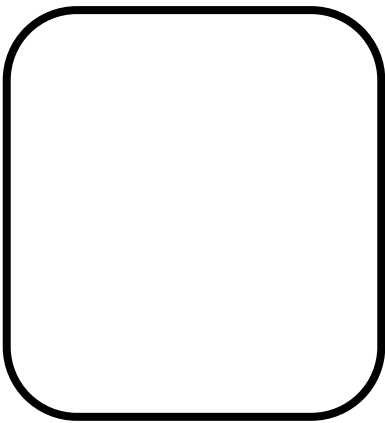
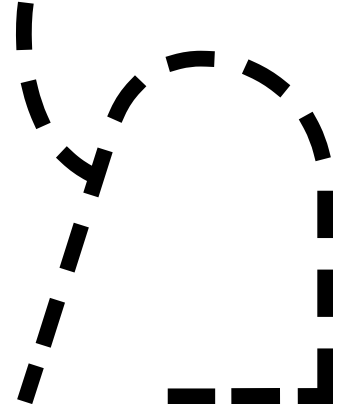
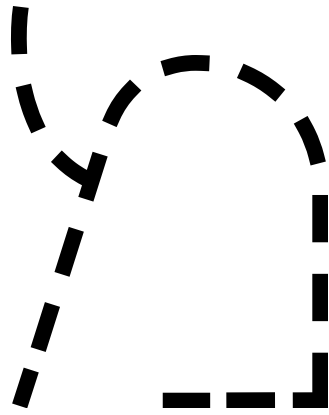
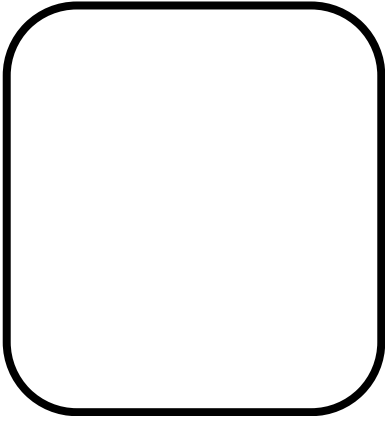
סיכום – אוצר מילים (15 דקות):

הצג לתלמידים את קלפי מונחי המשפחה. כל אחד בתורו מרים את הקלף ומקריא מה כתוב בקלף בקול.

השלם את האות | כתוב בריבוע את האות בעצמך

השלם את האות | כתוב בריבוע את האות בעצמך

מתח קו | התאם בין האות לבין המילה המתחילה באות זו

האות **ט**

האות **י**

האות **כ**

האות **ל**

האות **מ**

האות **נ**

האות **ס**

השלם את האותיות החסרות

מחסן
אותיות

ט

ו

כ

ל

מ

נ

ס

לדה _

בתא _

שפחה _

כד _

השלם את כתיבת המילים | העתק את המילה בשורות הנוספות

סבתא

סבתא

אחות

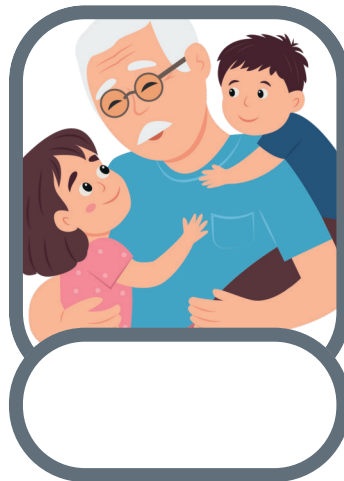
אחות

אמא

אמא

מי בתמונה? |

זזה את הדמות העיקרית והעתק מתחת לתמונה את המינוח הנכון.

אָמָא | אָבָא | סָבָא | יֶלֶד

מחסן מילים

זיהוי אותיות | לפניכם מילים. זזה את האותיות שלמדנו, והקיפו בעיגול.

י ל ד

א פ א

נ כ ד

ס ב א

רמת מתחילים ב' | תיאורי משפחה

נושא | תיאורי משפחה

משך | 60 דק'

ציוד נדרש |

1. תמונות בני משפחה.
2. כרטיסיות תארים.
3. דפי עבודה.

מטרות השיעור |

- הבנת משפטים פשוטים המתארים בני משפחה והוספת תארים מתאימים.
- התנסות בקריאה ובכתיבה של משפטים קצרים העוסקים בנושא.

שלבי השיעור:

פתיחה | חזרה על מרכיבי המשפחה (15 דק')

- **חלק** את התלמידים לקבוצות. כל קבוצת תלמידים תקבל מספר כרטיסיות המכילות תמונות, כאשר בכל תמונה חסר אחד ממרכיבי המשפחה (אבא, אח וכד').
- **בקש** מהמשתתפים לכתוב מתחת לכל תמונה, במקום המיועד לכך, מי היא הדמות החסרה בכל תמונה. המשתתפים יכולים להיעזר במחסן המילים.
- במליאה הכיתתית, בקש מנציגי הקבוצות להציג את התמונות ואת תשובותיהם.

הכרת תארים – פעילות בקבוצות: (15 דק')

1. **חלק** לקבוצות דף המכיל תארים. ליד כל תואר תופיע תמונה הממחישה את משמעותו.
  2. **הסבר** את המונחים והקרא את התיאורים. בקש מהמשתתפים לחזור אחרייך (**הקפד** להבחין בין צורת הזכר ובין צורת הנקבה).
- בקש** מהמשתתפים להתאים את התארים לתמונות מהפעילות הקודמת.

רמת מתחילים ב' | תיאורי משפחה

עבודה עצמית | דף עבודה - תרגול (10 דק')

חלק לתלמידים את דפי העבודה והסבר מה עליהם לעשות בכל חלק.
"עליכם להשלים את המשפטים באמצעות מחסן המילים המצורף בתחתית הדף."

יחיד ורבים (10 דק')

- הדבק את כרטיסיות התמונה של הדמויות הבאות על הלוח: אבא, אמא, ילד וילדה, הורים ואחים.
- בצידו השני של הלוח הדבק את הכרטיסיות המילים הבאות: הורים, ילדים.
- הסבר: "צורת רבים היא הופעה של יותר מפריט אחד, אשר נקרא גם: צורת יחיד. בד"כ אנחנו מוסיפים לצורת היחיד סיומת "ים" או "ות" כדי להפכו לצורת רבים".
- בקש מהתלמידים לנסות למתוח קו בין צורת היחיד ובין צורת הרבים המתאימה. ניתן להזמין תלמידים אל הלוח.
- לאחר מכן, הסבר: גם לתארים יש צורת רבים, אשר מסתיימים בצורת הזכר עם הסיומת "ים", ובצורת הנקבה עם הסיומת "ות" – גדולים, גדולות, קטנים, קטנות וכו'.
- רשום את הטבלה הבאה על הלוח כדוגמה. הדגש את הסיומות ע"י שימוש בצבע אחר.

נקבה	זכר	
ילדה קטנה	ילד קטן	יחיד
ילדות קטנות	ילדים קטנים	רבים

עבודה עצמית | דף עבודה - תרגול מסכם (10 דק')

חלק לתלמידים את דפי העבודה והסבר מה עליהם לעשות בכל חלק.
"עליכם למתוח קו בין המילה מטור א' לבין המילה המתאימה בטור ב'. בחלק הנוסף, עליכם להקיף את התשובה הנכונה."

השלמת משפטים | השלם את המילה הנכונה באמצעות מחסן המילים.

- יש לי אֶח
- בָּאָה לְבַקֵּר. אַחוֹתִי הַ
- סִבְּתָא שְׁלִי וְחַיִּיכְנִית.
- הַתִּינוֹק בּוֹכָה. הוּא

גדול / גדולה | קטן / קטנה | עצוב / עצובה | שמח / שמחה

מחסן מילים | תארים

מתח קו | התאם בין המילה מטור א' ובין המילה המתאימה בטור ב'

טור ב'

טור א'

קָטָן

מְשֻׁפָּחָה

שְׂמֵחִים

אָח

גְּדוֹלָה

יְלָדִים

תשובה נכונה | הקף את התשובה הנכונה.

יש לי אח אחים גדולים.

1

יש לי רק אח אחות אחת.

2

אנחנו משפחה גדולה קטן.

3